

Základní škola Valašské Meziříčí, Vyhlídka 380, okres Vsetín, příspěvková organizace

## Minimální preventivní program 2024/2025



## 1. ÚVOD

Úkolem primární prevence je předcházet rizikovému chování a vlivům narušujících zdravý osobnostní a sociální vývoj dětí a mládeže. Účinná prevence ovlivňuje chování ve smyslu podpory zdraví jak duševního, tak tělesného. Je určena pro žáky, pedagogické pracovníky školy, zákonné zástupce, vede k pozitivní změně klimatu s minimem kázeňských problémů ve škole i mimo školu. Předpokladem pro naplnění cílů prevence je nejen spolupráce všech složek – čili žáků, pedagogů, zákonných zástupců, ale i sebevzdělávání pedagogů, změna postojů k práci s informacemi a jejich předáváním (vzájemná informovanost mezi pedagogy a žáky, ze strany zákonných zástupců) – zařazování prevence do výuky tak, aby to bylo pro žáky zajímavé, obohacující, zážitkové. Nedílnou součástí jsou pravidelné třídnické hodiny. Snažíme se, aby škola poskytovala žákům příjemné, bezpečné školní klima, informace v rámci prevence přiměřené jejich věku, vedla k osvojení si pozitivního sociálního chování, k rozvoji osobnosti, k odmítání forem sebestrukce a porušování zákona a umožňovala osvojování kompetencí zdravého životního stylu. V rámci prevence během roku doplňujeme seznam přednášek, besed, akcí, aktivit dle potřeb třídy, školy.

Při realizaci MPP vycházíme z dokumentů:

- Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních (Dokument MŠMT č.j.: 21291/2010-28)
- Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních (č.j. MSMT-21149/2016)
- Vyhláška MŠMT č.72/2005 Sb. o poskytování poradenských služeb ve školách a ve školských poradenských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů
- Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2019 – 2027
- Školní preventivní strategie na období 2024 - 2027

## 2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY:

Základní škola Valašské Meziříčí, Vyhlídka 380, okres Vsetín, příspěvková organizace  
- se nachází v centru města Valašského Meziříčí. Tvoří ji budovy umístěné v oploceném areálu, které tvoří upravené moderní a bezpečné zázemí – víceúčelové hřiště, velkou zatravněnou plochu s přístřeškem, fotbalové hřiště, hřiště s tartanovým povrchem, škola disponuje dvěma

tělocvičnami. Školu pro svoji dostupnost navštěvují děti ze spádové oblasti i širšího okolí. Školu navštěvují také žáci s odlišným mateřským jazykem. Škola prošla v minulém roce velkou rekonstrukcí – budova má novou fasádu, venkovní žaluzie. V místnostech školy jsou nainstalovány rekuperační jednotky zajišťující výměnu vzduchu. Ve školním roce 2024/2025 bude dovybavena a uvedena do provozu relaxační místnost, která je určena k podpoře duševního zdraví jak žáků, tak pedagogů.

Počet tříd naší školy = 20.

1. stupeň – 11 tříd.

2. stupeň – 9 tříd.

### **Vedení školy:**

Ředitelka školy: Mgr. Daniela Miklová, mail: [daniela.miklova@zsvyhlika.cz](mailto:daniela.miklova@zsvyhlika.cz),

Zástupkyně ředitelky školy: Mgr. Zuzana Topičová, mail: [zuzana.topicova@zsvyhlika.cz](mailto:zuzana.topicova@zsvyhlika.cz)

Zástupce ředitelky školy: Mgr. Jakub Škulavík, mail: [jakub.skulavik@zsvyhlika.cz](mailto:jakub.skulavik@zsvyhlika.cz)

Telefonní kontakt škola: 571 614 221; kontakty na jednotlivé pedagogy jsou uvedeny na webových stránkách školy [www.zsvyhlika.cz](http://www.zsvyhlika.cz).

Ředitel školy – je zodpovědný za řízení a chod školy, za MPP, vytváří podmínky pro jeho realizaci, zajišťuje vzdělávání pedagogů, vybavuje školu odbornými a metodickými materiály. Je pravidelně informován školním metodikem prevence o situaci ve škole.

Zástupci ředitele školy - jsou členy týmu pro prevenci, jednájí se zákonnými zástupci, kontrolují činnost školního metodika prevence a jsou nápomocni při šetření rizikových jevů, ale také při výběru preventivních aktivit, programů pro jednotlivé ročníky.

Školní metodik prevence – metodicky vede pedagogy, sestavuje MPP ve spolupráci s pedagogy a vedením školy a zajišťuje aktivity v rámci prevence, spolupracuje s vedením školy a ostatními pedagogickými pracovníky, okresním metodikem prevence a organizacemi, které se prevencí zabývají. Eviduje a rizikové jevy ve škole, informuje vedení školy o situaci, vytváří, vyhledává a předává materiály, účastní se schůzek metodiků prevence (jak běžnou, tak online formou), čerpá materiály a náměty z tisku, médií, samostudia, konferencí.

Výchovný poradce - eviduje žáky s poruchami učení a chování, spolupracuje s PPP, asistenty pedagoga, úzce spolupracuje se školním metodikem prevence a je mu nápomocen při řešení vzniklých situací.

Třídní učitel - sleduje vztahy dětí ve třídě, zaznamenává pozitiva i negativa do Deníku třídního učitele, provádí monitoring třídy ke každému čtvrtletí písemnou formou, informuje vedení a školního metodika prevence o potížích, řešení a o vývoji situace, způsobu nápravy, podílí se na aktivitách zaměřených na prevenci, řeší společně s výchovnou komisí (je-li její svolání nutné) vzniklé problémy, úzce spolupracuje se zákonnými zástupci žáků. Vede pravidelné třídnické hodiny 1x měsíčně, zaznamenává jejich průběh, reflexi z hodin.

Školní poradenské pracoviště - šetří a řeší rizikové chování žáků, jedná se zákonnými zástupci, jedná s příslušnými orgány a institucemi zabývajícími se řešením rizikového chování. Tvoří jej vedení školy, výchovný poradce, školní metodik prevence. Tento tým konzultuje dění ve škole na pravidelných poradách, věci šetří ve spolupráci s vedením školy. Tvoří jej:

Školní metodik prevence: Mgr. Alena Ešlerová, mail: [alena.eslerova@zsvyhlicka.cz](mailto:alena.eslerova@zsvyhlicka.cz)

Výchovný poradce: Mgr. Martina Krutílková, mail: [martina.krutilkova@zsvyhlicka.cz](mailto:martina.krutilkova@zsvyhlicka.cz)

Školní metodik prevence, výchovný poradce jsou k dispozici žákům, pedagogům v době výuky a dle potřeby, zákonným zástupcům v době konzultačních hodin a dále dle potřeby po vzájemné domluvě.

#### Metodická a koordinační činnost školního metodika prevence:

Konzultační hodiny: pondělí 15:00 – 15:30 , jinak dle telefonické, mailové domluvy dle potřeby

Mail: [alena.eslerova@zsvyhlicka.cz](mailto:alena.eslerova@zsvyhlicka.cz), tel: 571 614 221

Kontakty na školního metodika prevence a výčet činností je blíže specifikován v dokumentu na webových stránkách školy v sekci ŠMP.

Nástěnka prevence (umístěna v 1. patře pro 2.stupeň, v 1. patře pro 1.stupeň), pro pedagogy ve sborovně školy.

Schránka důvěry (umístěna u kabinetu výchovného poradce), online schránka důvěry (na webových stránkách školy – Nenech to být) – obě schránky důvěry je možné využít anonymně.

Informace pro pedagogy na pracovních poradách, nástěnkách ve sborovně, mailovou poštou, osobním kontaktem.

Informace k prevenci pro zákonné zástupce a žáky na webových stránkách školy, informace předávány prostřednictvím třídních učitelů.

Příprava a realizace besed, přednášek, aktivit atd. pro pedagogy v rámci prevence ve spolupráci s výchovným poradcem a vedením školy.

Metodické vedení pedagogů, podpora při řešení rizikového chování, pomoc při přípravě a realizaci projektů, třídnických hodin.

Školní metodik prevence koordinuje preventivní činnost. Vede Deník ŠMP, zaznamenává průběh šetření, jednání, shromažďuje záznamy z jednání ostatních pedagogů, kontroluje a koordinuje činnost třídních učitelů vzhledem k prevenci.

Školní metodik prevence je nápomocen pedagogům, žákům, zákonným zástupcům a vedení školy.

### **3. ANALÝZA SOUČASNÉHO STAVU:**

Jako stěžejní se spatřuje začít školní rok péčí o vztahy – klást důraz na vztahy ve třídě, adaptaci a začlenění žáků, komunikovat se žáky, dávat jim prostor k vyjádření pocitů a potřeb, posílit schopnost naslouchat. V rámci předcházení sociálně patologickým jevům se nám osvědčilo vést pravidelné a systematické třídnické hodiny, které mají stanovený dlouhodobý cíl i cíle krátkodobé, dílčí. Ve školním roce 2023/2024 budou tedy třídní učitelé vést třídnické hodiny 1 x měsíčně. Budeme zvyšovat informovanost žáků s nežádoucími a nebezpečnými vlivy rizikového chování. Jak mu předcházet, jak ho řešit a posilovat hodnotové postoje u žáků vzhledem k rizikovému chování. Na dané chceme směřovat informovanost žáků, kam se mohou obracet v případě, že se ocitnou v těžké životní situaci a potřebují řešit problémy spojené s rizikovým chováním. Budeme posilovat třídní klima, kde zásadními hodnotami bude podpora vztahů, spolupráce, pomoc, respekt. Žáky povedeme k efektivnímu trávení volného času. Naše škola zacílí na pravidelné třídnické hodiny, zaznamenávání jak průběhu, tak reflexe aktivit a návaznou práci na vztazích tříd. S tímto jsou pedagogové seznámeni na poradě školním metodikem prevence s podporou vedení školy.

Při sestavování plánu prevence vycházíme z potřeb školy, z potřeb žáků. Ke zjištění aktuálního stavu ve škole využíváme pohovorů jak se žáky a zákonnými zástupci, s pedagogy, připomínek dětí vycházejících z třídnických hodin, ale také žakovského parlamentu a rozboru výskytu rizikových jevů v minulých letech (dle evidence ŠMP, dle hodnocení prevence, viz evaluace). Využíváme nabídek organizací, které se nám osvědčily a měly ohlas nejen u žáků, ale i pedagogů. S některými spolupracujeme už několik let, ale snažíme se hledat i nové možnosti. Zapojujeme se také do jednorázových akcí. Využíváme časopis Prevence, časopis Třídní učitel a vedení třídy a vhodné materiály, které nacházíme nejen v tisku, ale také na

webových stránkách různých organizací. Třídní učitelé budou moci využít k realizaci třídnických hodin materiál od metodika prevence, který jim bude pravidelně nabízen. Stejně tak jim metodik nabídne účast na ukázkových třídnických hodinách vedených formou zážitkových kurzů.

Školní metodik prevence bude pedagogům celoročně nápomocen vzhledem k metodickému vedení, nabídce zásobníků her a aktivit, koordinaci, jak s žáky pracovat a podporovat zdravé klima třídy ve školním prostředí.

#### CO SE NÁM DAŘÍ:

Na začátku školního roku zařadíme pobytový třídní adaptační kurz pro žáky 6.ročníku, který spatřujeme jako důležitý prostředek adaptace na 2.stupeň, seznámení se s nově příchozími žáky, jejich začlenění do třídy, seznámení se s třídní učitelkou, která žáky bude 2. stupněm provázet.

Daří se nám domlouvat a realizovat preventivní programy pro žáky. Daří se nám prohlubovat důvěru žáků, komunikaci s nimi, podporovat je. Také realizujeme pro žáky různé jednorázové projektové dny, školy v přírodě, tématické dny. V rámci prevence se chceme letos zaměřit na spolupráci starších a mladších spolužáků. Školní metodik prevence bude pro žáky jednotlivých ročníků provádět besedy v rámci prevence k různým tématům ve spolupráci s třídními učiteli.

#### CO SE NÁM NEDAŘÍ, CO CHCEME ZLEPŠIT:

V letošním školním roce se budeme věnovat naplně efektivních třídnických hodin, propracovanost, návaznost třídnických hodin s cílem zaměřit se na vztahy třídních kolektivů. Třídnické hodiny si letos třídní učitelé stanoví opět tak, jak jim budou časově vyhovovat, budou zařazovány pravidelně jedenkrát v měsíci, žáci a zákonní zástupci budou s tímto seznámení na třídních schůzkách. Třídní učitelé budou zaznamenávat tuto hodinu jak do poznámek v třídní knize, tak budou vést písemné záznamy o průběhu, reflexi. Třídní učitelé postupně projdou kurzem VEDENÍ TŘÍDNICKÝCH HODIN (MADIO Zlín).

Budeme podporovat vztahy mezi pedagogy, zacílit na psychohygienu, emoční stránku. Zařadíme možnost pravidelných setkání pedagogů při pohybových aktivitách (vyčlenění času v tělocvičně školy 1x měsíčně po konzultaci s vedením školy), teambuildingová setkání během školního roku.

Letos budeme klást důraz na emoční rozvoj žáků. Práci s emocemi považujeme za stěžejní vzhledem k duševnímu zdraví.

#### **4. CÍLE PREVENCE:**

##### **DLOUHODOBÉ CÍLE:**

**- v rámci duševního zdraví:-** podporovat přijímání jinakosti a jedinečnosti každého jedince. Působit na zdravé klima třídy, podporovat respektující vztahy mezi žáky a otevřenou komunikaci

- Posilovat schopnosti dětí a dospívajících zvládat běžné životní situace, které však mohou způsobit přirozenou psychickou zátěž (řešení konfliktu, komunikační dovednosti, zvládání stresu apod.)

- podporovat uvědomování si spojitostí fyzického a duševního zdraví

- stavět péči o duševní a fyzické zdraví na stejnou úroveň

- podporovat schopnost rozeznávat a pojmenovávat vlastní emoce a psychické stavy, naučit se efektivním způsobům jejich zvládání, nabídnout alternativy k zacházení s náročnými životními situacemi

- zaměřovat se na rozpoznávání vlastních silných stránek a posilovat jejich rozvoj

- podporovat schopnost říkat si o pomoc, oslovovat druhé a umění účastnit se společných aktivit s nimi tak, aby byla naplněna potřeba sounáležitosti a smysluplnosti

- přispívat k destigmatizaci osob se zkušeností s duševním onemocněním

- podporovat téma duševní hygieny jak u žáků, tak pedagogických pracovníků, jako nezbytnou součást péče o své zdraví

##### **DÁLE:**

- vytvářet zdravé a bezpečné školní prostředí pro všechny

- budovat dobré třídní (školní) klima, podporovat dobré vztahy, toleranci, vzájemný respekt
- vést žáky k odpovědnosti za vlastní chování
  - rozvíjet u žáků sociální dovednosti (schopnost diskutovat, komunikovat, spolupracovat, dělat samostatná rozhodnutí)
  - posilovat sebedůvěru žáků, rozvíjet schopnost vypořádat se s odmítnutím, zklamáním a selháním
  - posilovat a rozvíjet zdravé vrstevnické vztahy
  - vést žáky ke zdravému životnímu stylu
  - rozšířit právní vědomí žáků v oblasti trestního práva ve spojitosti s návykovými látkami, rizikovým chováním a trestní odpovědností
  - předcházet rizikovým jevům v chování jako je šikana, kyberšikana, agrese a rizikové sexuální chování, otázka vlastní sexuální orientace
  - předcházet projevům rasismu, vést žáky k porozumění a toleranci lidí odlišných národností a kultur
  - rozpoznat a zajistit včasnou intervenci v případech: poruch příjmu potravy, sebepoškozování
  - vést žáky ke smysluplnému využití volného času, aktivnímu odpočinku
  - zapojení pedagogického sboru školy do systému prevence, využívat také pomoci ostatních zaměstnanců školy k monitoringu výskytu rizikového chování (školník, vrátný, kuchařky, uklízečky) a záchytu varovných signálů
  - podporovat dobré vztahy pedagogického sboru
  - podporovat vzdělání pedagogického sboru v rámci prevence rizikového chování a dovednosti řešit vzniklé obtíže

Strategie proti školní neúspěšnosti:

**KRÁTKODOBÉ CÍLE – cílová skupina pedagogičtí pracovníci:**

- zajistit bezpečnost žáků o přestávkách a skrytých místech školy (dohled na těchto místech – prostory šaten, šatních skříněk, šatny u tělocvičen, WC, prostoru v suterénu – v případě nutnosti zvýšený dohled v těchto prostorech po domluvě s vedením školy)

*Ukazatel úspěšnosti:* zajištění bezpečnosti žáků na rizikových místech školy, minimalizace rizikového chování



- zajistit účast všech žáků třídy na pravidelných třídnických hodinách (domluva se žáky, informovanost zákonných zástupců), monitorovat vztahy mezi žáky - využívat třídnických hodin a setkání k působení na žáky v rámci prevence rizikových projevů chování, podpora dobrých vztahů ve třídě

*Ukazatel úspěšnosti:* dobrá atmosféra ve třídě, otevřenost třídní komunikace, přátelské vztahy ve třídě (zdravé klima), minimalizace rizikových jevů (šikana, kyberšikana)

- podpora účasti žáků na sportovních, výtvarných a pěveckých soutěžích, dle aktuální nabídky – podpora zájmů, dovedností
- podpora zdravého životního stylu
- zvýšit pohybovou aktivitu žáků – pobyt na školním hřišti během velké přestávky, pohybové chvílky při výuce, zařazování vycházek a pohybu po okolí školy v rámci výuky

*Ukazatel úspěšnosti:* zvýšení zájmu o zdravý životní styl – účelné využívání volného času, umění odpočívat – relaxovat

- zapojení žáků do ekologických projektů školy – třídění odpadu - recyklace, sběr papíru, sběr kaštanů

*Ukazatel úspěšnosti:* kladný postoj k přírodě a životnímu prostředí, třídění odpadu v rámci třídy (papíry VV, plasty z projektu „Školní projekt“)

- účast na vzdělávacích seminářích pro pedagogy dle aktuální nabídky zaměřené na prevenci rizikového chování

*Ukazatel úspěšnosti:* orientace v prevenci rizikového chování, dovednost zachytávat varovné signály

- spolupráce pedagogů, spolupráce s vychovatelkami školní družiny (4 oddělení) - záchyt varovných signálů -rizikového chování, monitoring, předávání informací (třídní učitel – vychovatelka ŠD – ŠMP)

*Ukazatel úspěšnosti:* spolupráce třídního učitele a vychovatelky – předávání informací, podpora realizace prevence ve školní družině

- sdělování aktuálních informací v oblasti prevence na pravidelných provozních poradách, předávání informací mezi pedagogy dle potřeby (při zjištění důležitých informací)
- vyhodnocování stavu rizikového chování na pedagogických radách i mimo ně již zavedeným způsobem (zápisy z jednání s žáky, zákonnými zástupci, pravidelný monitoring třídního učitele k danému čtvrtletí, zápisy z pravidelných třídnických hodin, vedení Deníku třídního učitele)

*Ukazatel úspěšnosti:* přehled o dění na škole, o způsobech řešení rizikového chování, přehled o třídě - co se daří/nedaří

### **KRÁTKODOBÉ CÍLE – cílová skupina žáci:**

- podpora duševního zdraví
- dodržování pravidel soužití mezi žáky a dospělými ve škole, dodržování třídních pravidel
- stmelování vrstevnického kolektivu a upevňování vztahů v kolektivu třídy – přispění spoluprací všech jednotlivců
- začlenění cizojazyčných žáků do kolektivu, podporovat je
- uvědomování si přiměřenosti reakcí na zátěžové situace, vyrovnat se s neúspěchem a přijímat odpovědnost za vlastní rozhodnutí
- posilovat obranu před manipulací, umění říci „ne“
- rozvoj schopnosti komunikace, vyjádření názoru, diskuse ve skupině
- posilovat odmítavé postoje k šikanování a jinému rizikovému chování
- budovat důvěru k třídnímu učiteli a spolužákům

*Ukazatel úspěšnosti:* dobrá atmosféra třídy, minimalizace problémů rizikového chování v kolektivu, účast na třídnických hodinách, zapojování se do aktivit třídy

- posilovat schopnost spolupráce v kolektivu, respektu ke spolužákům

*Ukazatel úspěšnosti:* vzájemná pomoc, spolupráce

- budovat toleranci odlišností ostatních lidí (odlišná národnost)
- posilovat schopnost a ochotu vzájemně si pomáhat, umět se podřídit možnostem skupiny

*Ukazatel úspěšnosti:* vhodný přístup k lidem odlišné národnosti, vzájemná pomoc, zastání se spolužáka

- kladný postoj ke zdravému životnímu stylu

*Ukazatel úspěšnosti:* aktivní využívání volného času (pohyb, zájmové kroužky, pobyt na čerstvém vzduchu)

- posilovat odmítavý postoj k užívání alkoholu, návykových látek

*Ukazatel úspěšnosti:* minimalizace rizikového chování, negativní postoj k návykovým látkám, neužívání těchto látek

### **KRÁTKODOBÉ CÍLE – cílová skupina zákonní zástupci:**

- účastnit se třídních schůzek a konzultací
- udržovat kontakt s třídním učitelem, spolupracovat s ním
- seznámit se s Minimálním preventivním plánem a Programem proti šikanování, který je jeho součástí, s postupy při řešení rizikového chování žáků
- seznámit se se Školním řádem (toto stvrzují zákonní zástupci podpisem na úvodní třídní schůzce, která probíhá první týden v září)
- využívat dle potřeby pravidelných konzultačních hodin jednotlivých pedagogů, výchovného poradce, školního metodika prevence a speciálního pedagoga
- informovat školu o zjištění případného rizikového chování
- zapojit se do akcí školy
- využívat dle potřeby a na doporučení nabídky seznamů a kontaktů podpůrných organizací, adresář poskytovatelů služeb s ohledem na problematiku zvládnutí nežádoucího chování u žáků

*Ukazatel úspěšnosti:* kontakt s třídním učitelem, vzájemné sdělování informací mezi třídním a zákonným zástupcem, řešení záležitostí v co možná největším klidu – snaha z obou stran, podpora vedení. Třídní učitelé si stanoví termíny pravidelných třídnických hodin. Časová dotace – 45 min 1x měsíčně, dále dle potřeby.

### **CÍLE – PEDAGOGOVÉ:**

- péče o duševní zdraví pedagogů – wellbeing – využití relaxačních prostor školy (posilovna, relaxační místnost)
- konzultační hodiny ŠMP, VP
- sebevzdělávání v oblasti duševního zdraví jak žáků, tak pedagogů
- účast na DVP, školení v rámci školy (zajistí ŠMP, VP), aktivní využívání nabytých dovedností ve třídě (hry, aktivity, reflexe, vyhodnocení)

## 5. PLÁN AKTIVIT – cílová skupina žáci:

Témata jsou volena vzhledem k potřebám školy, třídy, vycházejí z potřeb třídního učitele (vycházíme také z monitoringu tříd z minulého školního roku).

### 1. ročník

- Recyklohrátky – Ekocentrum Valašské Meziříčí
- BESIP
- Bezpečně do školy - Městská policie
- První pomoc – Záchraná služba Valašské Meziříčí
- Svět emocí – školní metodik prevence

### 2. ročník

- Recyklohrátky – Ekocentrum Valašské Meziříčí
- Bezpečně do školy - Městská policie
- První pomoc
- Svět emocí - školní metodik prevence ZŠ Vyhlídka

### 3. ročník

- Recyklohrátky – Ekocentrum Valašské Meziříčí
- První pomoc
- Svět emocí - školní metodik prevence ZŠ Vyhlídka
- Kyberbezpečnost – E-Bezpečí

#### 4. ročník

- Šikana – Městská policie Valašské Meziříčí
- Svět emocí - školní metodik prevence ZŠ Vyhlídka
- Kyberbezpečnost – E-Bezpečí

#### 5. ročník

- První pomoc
- Šikana – Městská policie Valašské Meziříčí
- Svět emocí - školní metodik prevence ZŠ Vyhlídka
- Kyberbezpečnost – E-Bezpečí
- Projekt Škola bez nikotinu (SZÚ) – zajistí pedagogové školy

#### 6. ročník

- Kyberšikana - Městská policie Valašské Meziříčí
- Čas proměn – MP Education
- Návykové látky I., II. – školní metodik prevence ZŠ Vyhlídka
- Kyberbezpečnost – E-Bezpečí
- Projekt Škola bez nikotinu (SZÚ) – zajistí pedagogové školy

#### 7. ročník

- Čas proměn – MP Education
- Návykové látky I., II. – školní metodik prevence ZŠ Vyhlídka
- Kyberbezpečnost – E-Bezpečí
- Projekt Škola bez nikotinu (SZÚ) – zajistí pedagogové školy

#### 8. Ročník

- Alkohol a kouření tabákových výrobků - Městská policie Valašské Meziříčí
- Návykové látky I., II. – školní metodik prevence ZŠ Vyhlídka
- První pomoc – Záchraná služba Valašské Meziříčí
- Kyberbezpečnost – E-Bezpečí
- Projekt Škola bez nikotinu (SZÚ) – zajistí pedagogové školy

## 9. Ročník

- Alkohol a kouření tabákových výrobků - Městská policie Valašské Meziříčí
- Trestní odpovědnost
- Kurz sebeobrany – Městská policie Valašské Meziříčí
- Kyberbezpečnost – E-Bezpečí
- Projekt Škola bez nikotinu (SZÚ) – zajistí pedagogové školy

Jednotlivé akce budou vyhodnocovány pedagogy a žáky. Financování akcí prevence: projekty, zákonní zástupci, podpora Nadačního fondu školy, zdarma.

### **Prevence ve výuce:**

Na 1.stupni se s jednotlivými tématy žáci setkávají také v jednotlivých vyučovacích předmětech, zejména: prvouka, přírodověda, vlastivěda, výtvarná výchova, tělesná výchova, český jazyk.

Na 2. stupni se témata prolínají zejména těmito předměty: výchova k občanství, výchova ke zdraví, přírodopis, chemie, dějepis, český jazyk, výtvarná výchova, tělesná výchova.

Při výuce lze využít různých metod – předávání informací, výklad, skupinová práce, samostatná práce, projektové vyučování, modelové situace.

Tématům se věnují třídní učitelé jak 1., tak 2. stupně v rámci pravidelných třídnických hodin, jejichž náplň, průběh a postřehy z ní zaznamenávají písemně. Spolu s metodikem prevence a výchovným poradcem toto vyhodnocují.

### **Vzdělávání pedagogů:**

- účast na školení zaměřené na schopnost rozpoznat ŠKÁDLENÍ X ŠIKANA (základní projevy šikany, znaky šikany, varovné signály, orientace ve stádiích šikany) - školení pedagogů zajistí a provede školní metodik prevence ve spolupráci s výchovným poradcem
- PRÁCE S KAZUISTIKAMI (šikana, sebepoškození) – zajistí ŠMP a VP

- VEDENÍ TŘÍDNICKÝCH HODIN (Madio Zlín) – proškolení vybraných 10 třídních učitelů, vzdělávání dle aktuální nabídky a potřeb školy (třídy)
- Školská legislativa
- Samostudium (DVPP, odborná literatura, webové stránky)
- školní metodik prevence – DVPP, odborná literatura, supervize, spolupráce s KPPP Zlín
- INDIVIDUÁLNÍ KONZULTACE S ŠMP, VP

V letošním školním roce se školní metodik prevence opět zaměří na užší spolupráci s vychovatelkami školní družiny v rámci prevence (vzájemná informovanost – společné porady, začleňování aktivit na prevenci šikany a podporu vztahů). Vychovatelky sledují vývoj vztahů v odděleních školní družiny, řeší vzniklé problémy a informují školního metodika prevence. Společně pak nacházejí možnosti řešení a sledují další vývoj. Vychovatelky vedou písemné záznamy. Využijeme také spolupráce se žakovským parlamentem, který bude nápomocen při aktivitách pro žáky 1.stupně, školní družiny.

#### **6. PROJEKTY ŠKOLY v rámci prevence:**

Naše škola se i nadále ve spolupráci s HZS Valašského Meziříčí aktivně zapojí do projektu Hasík (2.,6.ročníky).

Celoročně v rámci zdravého životního stylu je škola zapojena do tzv. Školního projektu (Ovoce, zelenina, mléko do škol).

Žáci 6.ročníku se opětovně zapojí do projektu Hasiči pro školy – v oblasti Ochrany člověka za mimořádných událostí.

Pro žáky 6. ročníků zorganizujeme třídní pobytový adaptační kurz, který povede třídní učitel ve spolupráci se školním metodikem prevence a výchovným poradcem a oblastním metodikem prevence.

Žáci 8.ročníků se zúčastní zážitkového kurzu Orientační dny (DIS Fryšták), který je zaměřen na spolupráci, toleranci, vztahy.

Nabídneme žákům volnočasové aktivity, lyžařské kurzy, exkurze, školy v přírodě a školní výlety.

V oblasti ekologie budeme pokračovat ve sběru papíru (Zelený strom) a na podzim ve sběru kaštanů pro Lesy ČR. Žáci 1.stupně se zúčastní besed RECYKLOHRÁTKY v Ekocentru Valašské Meziříčí.

Naše škola již pátým rokem využívá projekt „Nenech to být“. Jedná se o projekt studentů podporován MŠMT, který pomocí webové a mobilní aplikace – tzv. online schránky důvěry pomáhá řešit otázky šikany, kyberšikany, sexuálního obtěžování, vylučování z kolektivu a dalších sociálních problémů.

Zapojili jsme se do projektu Škola bez nikotinu – projekt Státního zdravotního ústavu, jehož cílem je šíření povědomí o nebezpečí návykových látek, předcházení závislostem.

Školní metodik prevence a výchovný poradce se i během hlavních prázdnin zapojili do projektu KLUB EMPATIK, kde čerpali inspiraci a znalosti v oblasti emocí.

Školní metodik prevence se zapojí od září do půlročního projektu VÝPRAVA DO SVĚTA EMOCÍ, jehož náplní je práce s emocemi u žáků.

### **DALŠÍ AKTIVITY ŠKOLY:**

- dny otevřených dveří
- Tajemná stezka školou – program pro žáky 1.st. (spolupráce se žákovským parlamentem a žáky 9.ročníku)
- projektové dny (zaměřené na bezpečnost, podpora vztahů apod.)
- Maškarní karneval
- Den Země (pro 1., 2. stupeň)
- Den zdraví
- Den vědy
- Den dětí
- Sportovní soutěže a aktivity
- Zapojení do soutěží, olympiád
- Mikulášská nadílka pro žáky 1. stupně
- Pěvecká soutěž
- Recitační soutěž
- Literární soutěž
- Zapojení do literárních a výtvarných soutěží organizovaných jinými organizacemi (BESIP, HZS)
- Hurá do školy! – aktivity pro předškoláky z místních mateřských škol, kde se zaměřujeme na hry s výukovým cílem v oblastech výtvarné výchovy, didaktických her,



hudební výchovy, prvouky. Aktivity probíhají od ledna do konce dubna. Podílejí se na nich učitelé 1.stupně.

Nabídka aktivit, besed atd. může být upravována během školního roku.

## **8. FORMY A METODY PRÁCE:**

- besedy a přednášky s odborníky, s pedagogy
- vícedenní akce – zážitkový adaptační kurz pro 6. ročníky, Orientační dny pro 8. r., školy v přírodě pro žáky 1.-5. ročníku
- školní výlety, lyžařské kurzy
- soutěže, olympiády
- zájmové kroužky
- projektové dny zaměřené na zdravý životní styl – Den stromů, Den Země, Čarodějny večer
- návštěvy zařízení zabývající se prevencí – nízkoprahové centrum Zastávka, Klub Most
- činnost žákovského parlamentu
- pravidelné třídnické hodiny 1x měsíčně se záznamem náplně, průběhu a vyhodnocení
- konzultace s pedagogy
- poradenská práce výchovného poradce, školního metodika prevence

## **PODPORA DUŠEVNÍHO ZDRAVÍ ŽÁKŮ:**

Ve škole je umístěna SCHRÁNKA DŮVĚRY v 1.patře u kabinetu výchovného poradce, kde mohou žáci předávat své dotazy, poznatky a svěřovat se se svými problémy. Ty mohou konzultovat nejen s třídním učitelem, ale také se školním metodikem prevence a výchovným poradcem. Ke schránce důvěry má z pedagogů přístup školní metodik prevence a výchovný poradce. Žáci jsou na začátku roku o jejím umístění a funkci informováni třídním učitelem v třídnické hodině.

Funguje také ONLINE SCHRÁNKA DŮVĚRY (NENECH TO BÝT) která je umístěna na webových stránkách školy na hlavním panelu. Žáci i zákonní zástupci jsou informováni o možnostech jejího využití.

Letos bude dokončena RELAXAČNÍ MÍSTNOST, která bude využívána ke zklidnění žáků při krizových situacích, využívána bude ke klidné komunikaci mezi pedagogem a žákem – zajištění soukromí, klidu, možnost využít relaxačních pomůcek.

Podporou jsou zajisté také konzultační hodiny třídních učitelů (web školy, žákovské knížky), ŠMP a VP. Žák může ale kdykoliv přijít za třídním učitelem, ŠMP a VP, promluvit si, svěřit se, případně využívat konzultací v čase, na kterém se s ŠMP, VP, TU domluví.

### **STRATEGIE PROTI ŠKOLNÍ NEÚSPĚŠNOSTI:**

Důležitým faktorem, který směřuje ke školní úspěšnosti, je školní zdatnost. Obvykle se dělí na vrozenou, získanou a reálnou. Součástí vrozené je mimo jiné inteligence, získané pak schopnosti, které dotyčný rozvíjí během svého života a reálná školní zdatnost je ta, jež se během školní docházky projevuje. Příčiny neprospěchu dělíme na vnitřní a vnější, a na příčiny změnitelné – dočasné, a nezměnitelné – stabilní.

Dělení příčin školní neúspěšnosti:

1. sociálně psychologické – vliv kulturních, osobnostních a sociálních podmínek života ve škole a v rodině
2. biologicko-psychologické – nezralost, nedostatečná úroveň rozumových schopností, pohybový neklid, specifické poruchy učení, vady řeči, zdravotní stav, psychická deprivace
3. intrapsychické – nedostatečná školní motivace, nedostatečný rozvoj zájmu o učení

### **ŘEŠENÍ ŠKOLNÍ NEÚSPĚŠNOSTI:**

Úzká spolupráce mezi školou, rodinou, případně odborníky a zejména samotného žáka. Je nutné jasně určit vnitřní a vnější příčiny neprospěchu. Cílem pedagogů je proměnit vztah žáka ke škole, který bývá u neprospívajících žáků z důvodu opakujících se školních neúspěchů obvykle negativní. S tím velmi souvisí podpora duševního zdraví, duševní hygieny, motivace, prevence přetěžování. Jde tedy o vytváření příjemného a bezpečného prostředí ve škole.

### **Žákovský parlament:**

V letošním školním roce bude opět pracovat žákovský parlament (5.-9.ročníky). Na pravidelných schůzkách parlamentu 1 x měsíčně budeme sdílet připomínky žáků i jejich návrhy na zlepšení školního prostředí, atmosféry ve třídách, ve škole. Členové parlamentu budou k předávání informací a novinek využívat také nástěnku umístěnou u šaten, aby byla dobře

přístupná a viditelná pro všechny žáky. Členové žakovského si povedou deníky. Budou scházet jedenkrát měsíčně se školním metodikem prevence na společné schůzce. Program žakovského parlamentu bude obohacován požadavky vedení školy.

### **Rada rodičů:**

Ve škole funguje také rada rodičů. Rodiče diskutují na společné poradě s vedením školy, podílejí se o své názory a nápady. Dále pak informují další rodiče na třídních schůzkách o probíraných věcech. Cílem je komunikace se zákonnými zástupci, možnost sdělit návrhy, připomínky, vznést dotazy a posléze o všem probíraném informovat další zákonné zástupce daných tříd. Cílem je otevřenost naší školy vůči veřejnosti (v rámci tedy zákonných zástupců).

ZŠ Vyhlídka pořádá akce nejen pro žáky, ale také pro rodiče. Dané se také projednává na Radě rodičů. Informace jsou dále přístupny na webových stránkách školy nebo prostřednictvím zápisů v žakovských knížkách a letáčků, mailová korespondence prostřednictvím Škola online. Jedná se o projekty školy, přednášky pro rodiče apod.

## **9. VOLNOČASOVÉ AKTIVITY:**

V rámci školy budou letos fungovat zájmové kroužky.

### **Kroužky pro 1.stupeň:**

- Šikulové – pro žáky 1. ročníku
- Pohodáři – pro žáky 1., 2.ročníku
- Hravá matematika – pro žáky 5. ročníku
- Logik – pro žáky 4.,5. ročníku
- Taneční kroužek – pro žáky 1.-5. ročníku
- Malý přírodovědec – pro žáky 2.-5. ročníku
- Pohybovky s Ondrou – pro žáky 1.,2. ročníku

### **Kroužky pro 2. stupeň:**

- Výtvarně - keramický kroužek – pro žáky 4. – 9. ročníku
- Chemický kroužek – pro žáky 9. ročníku
- Kroužek německého jazyka – pro žáky 7.-9. ročníku
- Turistický kroužek – pro žáky 6.-9. ročníku
- Sportovní kroužek - pro žáky 6.-9. ročníku

- Lezecký kroužek – pro žáky 6.-9. ročníku

V průběhu hlavních prázdnin chceme zorganizovat opět pro budoucí žáky 1.ročníků příškolní tábor v rámci adaptace na školní prostředí.

#### **10. SPOLUPRACUJÍCÍ ORGANIZACE:**

- PPP Valašské Meziříčí
- KPPP Zlín
- OSPOD Valašské Meziříčí
- Městská policie Valašské Meziříčí
- Hasičský záchranný sbor Valašské Meziříčí
- BESIP
- Středisko výchovné péče Valašské Meziříčí
- Agarta Vsetín
- Nízkoprahové centrum Zastávka
- Klub MOST Valašské Meziříčí
- Salesiánský klub mládeže - Dům Ignáce Stuchlého Fryšták
- Ovocentrum Valašské Meziříčí
- Poradenské a krizové centrum Zlín

#### **11. EVALUACE MPP 2023/2024:**

##### **RIZIKOVÉ CHOVÁNÍ ŽÁKŮ VE ŠKOLNÍM ROCE 2023/2024:**

<b>Sociálně patologický jev</b>	<b>Počet</b>
Návykové látky (nikotinové sáčky, kofeinové sáčky)	<b>0</b>
Alkohol	<b>0</b>
Sebepoškozování	<b>3</b>
Kouření a elektronické cigarety	<b>1</b>
Krádež	<b>1</b>

Virtuální drogy (počítač, televize, video)	<b>0</b>
Patologické hráčství (gambling)	<b>0</b>
Záškoláctví (neomluvené hodiny)	<b>1 (skryté)</b>
S výchovnou komisí	<b>1</b>
Šikanování (včetně kyberšikany)	<b>2</b>
Vandalismus	<b>6</b>
Násilné chování	<b>0</b>
Xenofobie	<b>0</b>
Rasismus	<b>0</b>
Nevhodné chování	<b>12</b>

Z tabulky vyplývá následovně:

Letos se podařilo eliminovat na minimum užívání návykových látek, jejichž užívání nás potrápilo v minulém roce. Je vidět, že díky primární a sekundární prevenci se situace výrazně zlepšila. V jednom případě se objevila fotodokumentace jednoho žáka užívajícího opakovaně elektronickou cigaretu. Ihned řešeno se zákonným zástupcem. Ve spolupráci s třídním učitelem byla situace sledována, s žákem byly vedeny podpůrné rozhovory, došlo k nápravě.

Ve třech případech se vyskytlo sebepoškozování – jednalo se o tři dívky (9.r.). Ve dvou případech se jednalo o závažné psychické problémy chlapců 8.ročníku vyplývajících z rodinného prostředí, kteří byli následně v péči psychiatrických léčeben. Ve všech případech bylo toto citlivě projednáno se zákonnými zástupci, kteří si byli problému vědomi a dále jej řeší s odborníky.

V 9. ročníku se řešila šikana 1. až 2. stádia. Rizikové chování bylo zastaveno. Se zákonnými zástupci pečlivě projednáno. Díky systematické práci s třídním kolektivem a jednotlivci, monitorováním situace, dohledu, nedošlo k prohlubování tohoto jevu do dalších stadií. Se zákonnými zástupci bylo vše řádně projednáno a docházelo k pravidelným monitorovacím pohovorům jak na straně žáků, tak zákonného zástupce.

V 5. ročníku se řešila šikana 1. stadia. Díky systematické práci, dohledu nedošlo k opakování či prohlubování těchto jevů do dalších stadií.

Největší zastoupení počtu případů na naší škole mělo v tomto školním roce nevhodné chování.

Ve 2. třídě se ke konci roku řešila krádež koloběžky z areálu školy. Toto řešila ředitelka školy pohovorem s žákem a rodiči. Ostatní žáci byli poučeni.

Ve 3. ročníku v rámci školní družiny se řešilo nevhodné chování dvou spolužáků vůči spolužačce. Vyřešeno, sledováno.

Ve 4. ročníku se objevil problém dvou spolužaček a užívání sociálních sítí. Řešeno se zákonnými zástupci, sledováno.

V 5. ročníku jeden chlapec opakovaně užíval vulgární narážky se sexuálním podtextem. Situace byla řešena rozhovorem s dítětem, se zákonným zástupcem. Vše bylo sledováno, vyhodnocováno.

V 6. ročníku se objevilo nevhodné chování žákyně, která v domácím prostředí pomocí sociálních sítí způsobila textem velký strach svých spolužáků o její život. Následně probíhala pečlivá práce v rámci péče o duševní zdraví dané žákyně, probíhala práce s třídním kolektivem. Vše se podařilo zvládnout ve spolupráci se zákonnými zástupci.

Dále se jednalo o nevhodné chování spolužáků vůči sobě – 7. ročník, 8. ročník. Jedna ze tříd 8. ročníku se jeví jako problémová vůči chování k třídnímu učiteli a ostatním vyučujícím. Během školního roku se řešilo několik situací nevhodného chování jednotlivců i skupiny v této třídě. Řešeno také vedením školy.

Během roku se zejména ve třídách a na WC opakovalo ničení školního majetku. Žáci byli opakovaně poučováni o chování.

### **VZDĚLÁVÁNÍ A DALŠÍ AKTIVITY ŠKOLNÍHO METODIKA PREVENCE:**

Školní metodička prevence po celý rok studovala odbornou literaturu, účastnila se celoročně pravidelných setkání školních metodiků s oblastním metodikem prevence, konzultací s krajskou metodičkou prevence. Účastnila se odborných konferencí.

Dále prošla kurzem Socioemoční dovednosti pro pohodu ve škole. Také se přihlásila na celoroční kurz Klub Empatik pod vedením psycholožky Mgr.Kateřiny Palové, PhD. V době hlavních prázdnin projde kurzem prázdninové školy „Podpora třídy na začátku školního roku“ a po celý nový školní rok bude studovat emoce v kurzu Výprava do světa emocí.

Pro žáky 6. ročníku připravila v září ve spolupráci s okresním metodikem prevence Mgr. Ondřejem Plačkem třídní pobytový adaptační kurz, který byl zaměřen na seznamovací aktivity a také činnosti podporující vztahy ve skupině.

Pro žáky 1.stupně zorganizovala Den Země, který byl zaměřen na uvědomění si zvýšení kvality lidského života podporou ekologie, zdravého životního stylu.

Pro žáky 1. ročníku zorganizovala týdenní pobytovou školu v přírodě zaměřenou na podporu vztahů v kolektivu.

Podílela se na organizaci Rozloučení s podzimem (aktivita podpory vztah skupiny pro žáky 1. tříd, podpora komunikace zákonných zástupců jak s učitelem, tak s ostatními zákonnými zástupci).

Pro zákonné zástupce připravila informační leták o nebezpečí užívání kofeinového nápoje Prime, který rozeslala mailem. Dostala několik kladných zpětných vazeb od zákonných zástupců, kteří o tomto nevěděli a považují podávání informací tohoto druhu za velmi přínosné.

Pozvala pomocí mailového odkazu zákonné zástupce na besedu E-Bezpečí společnosti E-Bezpečí zaměřené na užívání sociálních sítí. Besedy se účastnilo ale velmi málo zákonných zástupců, větší počet zajistil pedagogický sbor. Po konzultaci s vedením školy objedná tyto besedy v příštím roce pro žáky 5.-9. ročníků pro větší efektivitu.

V rámci prevence zajistila veškeré besedy, přednášky (viz tabulka přehledu výše). Metodická prevence reagovala pružně na výběr vhodných témat besed, přednášek vzhledem k situacím v jednotlivých třídách.

Celoročně byla v kontaktu s třídními učiteli, spolupracovala na řešení vzniklých rizikových jevů. Mnohé situace řešilo přímo vedení školy.

Metodická prevence zajišťovala pro pedagogy a žáky materiály k prevenci. Kolegové, zákonní zástupci a žáci využívali konzultačních hodin metodičky prevence.

Jedenkrát měsíčně organizovala školní metodická setkání Žákovského parlamentu, který byl tvořen zástupci 5. až 9. tříd. Žáci zde měli možnost vznášet připomínky, prosby, předkládat

nápady. Žákovský parlament je důležitou součástí školy v rámci zapojení žáků do běhu školy. Mnohých sezení se účastnila také ředitelka školy.


### **13. ZÁVĚR:**

Ve školním roce 2024/2025 chceme dosáhnout stanovených cílů. Jako stěžejní považujeme podporu duševního zdraví žáků, ale i pedagogů. Rádi bychom, aby si z aktivit realizovaných naší školou pro žáky, zákonné zástupce a pedagogy odneslo co nejvíce účastníků především pozitivní hodnotové postoje a nové informace přispěly ke kladným vztahům v jednotlivých třídách i v celé škole. Budeme sledovat a zaznamenávat varovné signály rizikového chování, včas je řešit a poskytovat následnou péči. Cílem prevence na naší škole je ale samozřejmě předcházet rizikovému chování. V tomto je důležité sebevzdělávání pedagogů v oblasti duševního zdraví, vedení třídnických hodin a dalších projektů, kdy budou své nabyté vědomosti předávat žákům ať už v třídnických hodinách, v rámci výuky, exkurzí, škol v přírodě a jiných aktivit. Člověk se celoživotně vzdělává. U pedagoga je sebevzdělání o to důležitější, jelikož dnes a denně působí na mladou generaci. Ve třídě se buduje důvěra mezi učiteli a žáky, žáky navzájem, a podporou těchto vztahů, učení zvládání emocí a různých životních situací můžeme mnohemu negativnímu předcházet.

Ve Valašském Meziříčí 30.9.2024

Školní metodik prevence: Mgr. Alena Ešlerová

Ředitelka školy: Mgr. Daniela Miklová

  
Základní škola Valašské Meziříčí  
Vyhlička 500, okres Vsetín  
příspěvková organizace